

SIGNAT PER

El secretari general
Antoni Benlloch Ramada
16/4/2026

Antonio Benlloch Ramada, secretari general del Consell de Mallorca,

CERTIFIC:

Que el Ple del Consell Insular de Mallorca, en sessió ordinària de dia 9 d'abril de 2026, va aprovar la moció següent:

PUNT 34. EXPEDIENT: 1466554F. MOCIÓ PRESENTADA PEL GRUP SOCIALISTA AL CONSELL DE MALLORCA

Es dona compte de la moció:

ADOPCIÓ DE MESURES PER A LA PROTECCIÓ DE LES PERSONES DAVANT LES ELEVADES DE TEMPERATURES I ELS EPISODIS DE CALOR EXTREMA, IMPULSANT LA CREACIÓ DE REFUGIS CLIMÀTICS A L'ILLA DE MALLORCA.

Les onades de calor s'han convertit en un fenomen recurrent a Mallorca, amb un augment constatat en freqüència, intensitat i durada, que la ciència atribueix a un canvi climàtic inequívoc, inusual i de causes antròpiques. També resulta especialment significatiu el sobreescalfament de la mar Mediterrània, amb un augment de la temperatura superior a la global, cosa que anuncia la seva tropicalització, i amb ella un augment de l'evaporació marina. Això comporta un augment de la salinització de l'aigua, amb la qual cosa es posa en perill tot l'ecosistema marí. Les costes i platges de Mallorca són i seran especialment vulnerables a l'esperable augment del nivell de la mar, per augment del volum de l'aigua líquida quan augmenta la seva temperatura. A això s'hi suma l'indiscutible increment de la temperatura mitjana de l'aire en superfície al llarg de les darreres dècades. A cada episodi de calor extrema, la ciència ha anat advertint que s'està entrant en un terreny desconegut, davant del qual cal activar totes les alarmes.

Aquests factors estan ja inestabilitzant els ecosistemes terrestres de l'illa, amb uns importants i inquietants efectes en el territori i el paisatge, en el turisme, la salut, l'agricultura i la mateixa economia. Cada nou episodi de pluges torrencials i altres esdeveniments meteorològics extrems comporta una nova i gran despesa en compensació de danys materials i humans. Per aquestes raons, la crisi climàtica és el major desafiament de la nostra generació.

Aquesta crisi està insistentment verificada per les dades. El Servei de Canvi Climàtic de Copernicus (C3S), de la Comissió Europea, i l'Organització Meteorològica Mundial (OMM), tot posant a disposició de la societat informació fidedigna sobre la situació climàtica passada, present i futura de Europa, han certificat que l'any 2024 ha estat a l'any més càlid d'ençà que es tenen registres instrumentals de temperatura (1850), amb una temperatura mitjana mundial en superfície d'1,6°C per damunt dels nivells preindustrials. A Europa també va ser l'any més càlid, amb 1,47 °C per damunt dels nivells preindustrials, i això va provocar que fos un any amb onades de calor extrema, grans incendis forestals, inundacions i greus sequeres.

Els impactes de la crisi climàtica en la salut de les persones són també evidents i greus.

Segons el Sistema espanyol de vigilància diària de la mortalitat a Espanya (sistema MoMo), l'estiu de l'any 2023 hi van haver a Espanya 3.009 morts humanes atribuïbles als excessos de temperatura, moltes d'elles coincidents en el temps amb els períodes d'onada de calor. Aquestes dades confirmen dramàticament que l'exposició a les altes temperatures i a les onades de calor representen un risc significatiu per a la salut de les persones, principalment les més vulnerables, com les persones majors, la població infantil, dones embarassades o pacients amb malalties cròniques.

SIGNAT PER

El conseller executiu de Presidència
Antonio Francisco Fuster Zanoguera
17/4/2026

SIGNAT PER

El secretari general
Antoni Benlloch Ramada
16/4/2026

SIGNAT PER

El conseller executiu de Presidència
Antonio Francisco Fuster Zanoguera
17/4/2026

Així, d'acord amb el marc estatal de prevenció dels efectes de la calor sobre la salut, les administracions públiques han de prioritzar la predicció i alerta, la informació a la població, la coordinació amb serveis socials i la vigilància d'impactes, reforçant dispositius en funció de nivells de risc. Així mateix, la normativa laboral vigent obliga a establir mesures adequades de protecció en treballs a l'aire lliure o en llocs no aïllables, i preveu la prohibició de determinades tasques i l'adaptació obligatòria de condicions i horaris quan els avisos meteorològics siguin d'alt risc i no es pugui garantir la protecció.

Hi ha per tant notícies i dades positives, que demostren que si des de la política es treballa de valent en una mateixa direcció, es deixa el negacionisme de banda i s'avança amb fermesa del costat de la ciència, es poden mitigar els mals del canvi climàtic d'origen antròpic i avançar en la necessària transició energètica, per protegir les generacions futures i la nostra mateixa. Per exemple, l'any 2023 la producció d'electricitat a partir de fonts renovables d'energia fou la més alta enregistrada fins ara al continent europeu, amb un 43% de la demanda coberta per parcs fotovoltaics i eòlics amb recursos renovables de vent, aigua i sol.

Tot plegat, impulsar la creació d'una Xarxa Insular de Refugis Climàtics amb espais condicionats dins dependències públiques que ofereixin condicions de frescor i seguretat a la ciutadania, és una acció directament enfocada a protegir-la dels efectes de la calor moderada i extrema. Una xarxa de refugis climàtics també és una forma d'ajudar a la creació i ampliació de la infraestructura verda dels nostres municipis, amb més arbres i ombres als nostres carrers, i alhora ajudar a millorar el benestar i la salut dels ciutadans de Mallorca en aquells moments del dia en què les temperatures esdevenen insuportables, estalviant deshidratacions, cops de calor, esgotament i altres problemàtiques associades a la calor. La creació de refugis climàtics és, sense dubte, una iniciativa que ajuda a seguir avançant en notícies i dades positives.

La totalitat dels 53 municipis de Mallorca està adherida al pacte de Batllies impulsat per la Unió Europea per lluitar contra l'emergència climàtica, la qual cosa converteix la nostra Illa en una de les regions més compromeses amb el Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC). Poques regions són les que han resultat capaces de posar d'acord a tots els seus municipis. A Mallorca, això s'aconseguí durant la passada legislatura, i el Consell en fou el coordinador territorial. Per tant, podem comptar amb la complicitat de tots i cadascun dels nostres municipis per seguir avançar en iniciatives de lluita contra el canvi climàtic, i en iniciatives per fer front als efectes negatius en la salut humana i el benestar, directament relacionats amb els episodis d'onada de calor.

El Govern de les Illes Balears, a l'any 2019, declarà l'Emergència Climàtica i assumí de manera clara, prioritària i transversal la lluita contra l'escalfament global, comproment-se a desenvolupar polítiques locals i regionals d'adaptació al canvi climàtic. Per tant, el propi Govern també pot ser un ferm aliat a l'hora de dur endavant iniciatives de lluita contra el canvi climàtic.

Per tot el que anteriorment s'ha exposat, el grup sotasignant insta al Ple del Consell a aprovar els següents

ACORDS

1. El Ple del Consell de Mallorca insta al Govern del Consell a mantenir actives les polítiques de lluita contra la crisi climàtica com una política transversal de primer nivell en tota l'acció de govern, i per tant en tota l'acció departamental; i a reforçar les mesures de desacceleració de l'escalfament global.
2. El Ple del Consell de Mallorca, reconeixent la crisi climàtica i l'exposició humana als perills que se'n deriven, insta al Govern del Consell a impulsar la creació d'una Xarxa Insular de

SIGNAT PER

El secretari general
Antoni Benlloch Ramada
16/4/2026

Refugis Climàtics formada per espais condicionats dins dependències públiques municipals que ofereixin condicions ambientals de frescor i de seguretat a la ciutadania, així com a vetllar i contribuir a que se segueixi ampliant la infraestructura verda dels nostres municipis, amb més arbres i superfícies ombrejades als carrers on hi falten o en són escassos.

3. El Ple del Consell de Mallorca, en el seu rol de suport i coordinació de polítiques amb els Ajuntaments, insta al Govern del Consell a reforçar les eines de coordinació i finançament per tal de donar suport als Ajuntaments a desenvolupar les seves pròpies xarxes de refugis climàtics.

4. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a establir un sistema insular d'activació per nivells que integri: avisos meteorològics oficials per altes temperatures (alertes groga/taronja/vermella) i alertes sanitàries per zones o meteozones, quan siguin publicades per les autoritats competents.

5. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a aprovar amb la màxima celeritat una Instrucció transversal de protecció de personal (tant el personal propi i dels organismes depenents com el personal pertanyent a les empreses que presten els seus serveis al Consell) que inclogui, com a mínim: avaluació d'estrès tèrmic a llocs de risc, reorganització d'horaris d'estiu (inclosos avançaments d'entrades per a evitar les hores de més calor), punts d'ombra i hidratació, pauses i formació, i criteris d'aturada de tasques quan no es pugui garantir protecció, especialment en episodis d'alt risc.

6. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a incorporar als plec de contractació, com a condició d'execució, una clàusula de calor que obligui les empreses adjudicatàries (especialment obra pública i serveis a l'exterior) a disposar de protocol de calor, dotació de mesures i traçabilitat d'activació per nivells, alineada amb la normativa laboral vigent.

7. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a establir un protocol insular d'emergència per aquest estiu, per a la protecció de persones vulnerables en serveis i recursos de competència insular (infància, gent gran, discapacitat, emergència social), basat en recomanacions estatals per a centres socials i residencials i en el coneixement epidemiològic disponible sobre l'impacte de la calor en mortalitat.

8. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a impulsar una campanya de comunicació multilingüe (residents i turistes) amb consells preventius, criteris d'evitació d'hores centrals, derivació a refugis climàtics i missatges de reconeixement precoç de símptomes, coordinada amb els nivells d'activació del pla.

9. En col·laboració amb la FELIB, a crear una Guia-Plantilla per a Ajuntaments perquè puguin desplegar plans municipals de calor alineats amb els criteris insulars, i oferir assistència tècnica i formativa per replicar les mesures, especialment en municipis amb més vulnerabilitat o major pressió turística.

10. Dotar a aquest Pla de xoc d'una partida pressupostària específica i d'un pla de compres urgents (ombra portàtil, punts d'aigua, ventilació, equips de monitoratge d'estrès tèrmic en tasques d'alt risc, etc.), prioritzant els serveis amb exposició a l'exterior i els centres amb persones vulnerables.

11. Presentar al Ple i a publicar en el Portal de Transparència del Consell, abans de l'inici del període de vigilància estival, un informe d'estat de preparació (protocols aprovats, contractes adaptats, refugis identificats i calendaritzats) i, en acabar l'estiu, un informe d'avaluació amb incidències, activacions, mesures aplicades i propostes de millora.

SIGNAT PER

El conseller executiu de Presidència
Antonio Francisco Fuster Zanoguera
17/4/2026

SIGNAT PER

El secretari general
Antoni Benlloch Ramada
16/4/2026

Sotmesos a votació els punts núm. 1, 3, 5, 7 i 9, s'aproven per **unanimitat**.

Sotmesos a votació els punts núm. 2 i 4, es rebutgen amb el sentit de la votació següent:

Vots a favor: 15.

Vots en contra: 16.

Abstencions: cap.

Sotmesos a votació els punts núm. 6, 8, 10 i 11, es rebutgen amb el sentit de la votació següent:

Vots a favor: 13.

Vots en contra: 19.

Abstencions: cap.

Acords

S'adopten els acords següents:

1. El Ple del Consell de Mallorca insta al Govern del Consell a mantenir actives les polítiques de lluita contra la crisi climàtica com una política transversal de primer nivell en tota l'acció de govern, i per tant en tota l'acció departamental; i a reforçar les mesures de desaceleració de l'escalfament global.
2. El Ple del Consell de Mallorca, en el seu rol de suport i coordinació de polítiques amb els Ajuntaments, insta al Govern del Consell a reforçar les eines de coordinació i finançament per tal de donar suport als Ajuntaments a desenvolupar les seves pròpies xarxes de refugis climàtics.
3. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a aprovar amb la màxima celeritat una Instrucció transversal de protecció de personal (tant el personal propi i dels organismes depenents com el personal pertanyent a les empreses que presten els seus serveis al Consell) que inclogui, com a mínim: avaluació d'estrès tèrmic a llocs de risc, reorganització d'horaris d'estiu (inclosos avançaments d'entrades per a evitar les hores de més calor), punts d'ombra i hidratació, pauses i formació, i criteris d'aturada de tasques quan no es pugui garantir protecció, especialment en episodis d'alt risc.
4. El Ple del Consell de Mallorca insta el Govern del Consell a establir un protocol insular d'emergència per aquest estiu, per a la protecció de persones vulnerables en serveis i recursos de competència insular (infància, gent gran, discapacitat, emergència social), basat en recomanacions estatals per a centres socials i residencials i en el coneixement epidemiològic disponible sobre l'impacte de la calor en mortalitat.
5. En col·laboració amb la FELIB, a crear una Guia-Plantilla per a Ajuntaments perquè puguin desplegar plans municipals de calor alineats amb els criteris insulars, i oferir assistència tècnica i formativa per replicar les mesures, especialment en municipis amb més vulnerabilitat o major pressió turística.

I, perquè consti, expedesc el present certificat, amb el vistiplau del conseller executiu de Presidència.

Vist i plau,

El conseller executiu de Presidència

(Decret de dia 19 de juliol de 2019,

BOIB núm. 104, de 30 de juliol de 2019)

SIGNAT PER

El conseller executiu de Presidència
Antonio Francisco Fuster Zanoguera
17/4/2026

